KANUN

TÜRK KIZILAY KANUNU

Kanun No. 7598 **Kabul Tarihi: 18/11/2026**

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; uluslararası hukuk ve Türkiye'nin taraf olduğu sözleşmeler çerçevesinde Türk Kızılay vasıtasıyla hiçbir ayrım gözetmeksizin ihtiyaç sahibi insanların ihtiyaçlarının giderilmesi, afet ve acil durumlar ile savaş zamanlarında insanların yaşadığı olumsuzlukların ortadan kaldırılması, hastalıkların önlenmesi ve sağlık koşullarının iyileştirilmesidir.

(2) Bu Kanun; Türk Kızılay'ın görev ve yetkileri ile hak ve muafiyetlerini kapsar.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunda geçen;

a) Cenevre Sözleşmeleri: 21/1/1953 tarihli ve 6020 sayılı Harb Felâketzedelerinin Himayesine Dair 12 Ağustos 1949 Tarihli Cenevre Sözleşmelerinin Onanması Hakkında Kanunla onaylanan sözleşmeleri,

b) İhtiyaç sahibi: Bireysel, çevresel, ekonomik, fiziksel, psikososyal veya hukuki nedenlerle yoksulluk içinde bulunan, temel ihtiyaçlarını karşılayamayan, yaşamını asgari düzeyde sürdürmekte güçlük çeken ya da engellilik, yaşlılık, göç gibi dezavantajlı durumlar nedeniyle korunma, bakım, destek, sağlık ve sosyal hizmet müdahalesi ile sağlık malzeme ve ekipmanına ihtiyaç duyan kişileri,

c) Türk Kızılay: Türkiye Kızılay Derneğini,

ç) Tüzük: Türkiye Kızılay Derneği Tüzüğünü,

ifade eder.

Görev ve yetki

MADDE 3- (1) Türk Kızılay, Cenevre Sözleşmeleri ile Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Hareketi Temel İlkeleri doğrultusunda hiçbir ayrım gözetmeksizin, ihtiyaç sahibi insanların ihtiyaçlarının giderilmesi, afet ve acil durumlar ile savaş zamanlarında hastalıkların önlenmesi ve sağlık koşullarının iyileştirilmesi, insanların yaşadığı olumsuzlukların ortadan kaldırılması amacıyla yurt içinde ve yurt dışında faaliyet gösteren uluslararası insani yardım kuruluşudur.

(2) Türk Kızılay, Cenevre Sözleşmelerinde belirtilen Millî Cemiyet'tir. Türk Kızılay'a uluslararası sözleşmeler doğrultusunda verilmiş münhasır hak ve yükümlülükleri amaç edinen başkaca bir tüzel kişilik kurulamaz.

(3) Türk Kızılay; Türkiye Kızılay Derneği, Türkiye Kızılay Cemiyeti, Kızılay Derneği, Kızılay Cemiyeti ve Kızılay adlarını da kullanabilir.

(4) Türk Kızılay'ın adı, bayrağı ve amblemi, uluslararası sözleşmelerle kabul edilen bütün hak ve bağışıklıklardan yararlanır, tarafsızlık ve koruma işaretidir. Türk Kızılay'ın adı, bayrağı ve amblemi Türk Kızılay tarafından kurulan teşekküller hariç olmak üzere gerçek ve tüzel kişiler tarafından herhangi bir amaçla izinsiz olarak kullanılamaz.

(5) Türk Kızılay, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşü alınmak suretiyle savaş esirleri ve sivillerin tutulduğu yerleri ziyaret etme, koşulları izleme, aile haberleşmesini sağlama, kayıpları araştırma ve insani yardım ulaştırma faaliyetlerini yerine getirir ve esir değişimleri ile aile birleşimlerinde aracı olarak görev yapar. Türk Kızılay bu görevini yerine getirebilmesi için gerçek kişilere ait gerekli olan verilere ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile yapacağı protokoller çerçevesinde 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında erişebilir. Bu kapsamda yapılacak veri erişimleri, yalnızca görevin gerektirdiği ölçüde ve yetkilendirilen kişiler tarafından yapılır.

(6) Türk Kızılay, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla koordinasyon içerisinde afet ve insani krizlerden etkilenen kişilerin bulunduğu merkezlere erişebilir, bu kişilere yönelik gözlem ve raporlama faaliyetleri yürütebilir.

(7) Türk Kızılay; Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu, Uluslararası Kızılhaç Komitesi ve ülkelerin Kızılay ve Kızılhaç Milli Cemiyetlerinden Türkiye'ye olağan veya olağanüstü hallerde gelen ayni ve nakdî yardımların alınması ve kullanılması ile ilgili tek yetkili kuruluştur.

Hak ve muafiyetler

MADDE 4- (1) Afet ve acil durumlar ile afetlere hazırlık ve olağanüstü dönemlerde; ulusal afet yönetimi kapasitesinin güçlendirilmesi, tedarik güvenliğinin sağlanması, müdahale süreçlerinin hızlandırılması, ihtiyaç ve mağduriyetlerin giderilmesi, hastalıkların önlenmesi ve sağlık koşullarının iyileştirilmesi amacıyla, Türk Kızılay ile Türk Kızılay'ın sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu iktisadi işletmeleri, iştirakleri veya şirketleri tarafından bizzat üretilen ilk yardım hizmetleri, afet lojistik hizmetleri ve geçici barınmaya yönelik ürün ve hizmetler stratejik nitelikte alım kapsamında değerlendirilir. Bu alımlar, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi olmaksızın doğrudan Türk Kızılay'dan veya Türk Kızılay'ın sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu iktisadi işletmelerinden, iştiraklerinden veya şirketlerinden temin edilebilir. Bu alımlar afetin veya olağanüstü durumun

kapsamı, aciliyeti ve ihtiyaç düzeyi dikkate alınarak şeffaflık, rekabet, eşit muamele, kamuoyu denetimi, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkeleri çerçevesinde ilgili bakanlık ile Türk Kızılay arasında yürütülecek koordinasyon ve protokoller çerçevesinde yapılır.

(2) Yurt içinde, en az ulusal kapasitede müdahaleye ihtiyaç duyulan seviyelerde yangın, sel, deprem gibi afetlerin ve acil durumların yaşandığı zamanlar ile olağanüstü dönemlerde; Türk Kızılay ile Türk Kızılay'ın sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu iktisadi işletmeleri, iştirakleri veya şirketlerinin ilk yardım, afet lojistik ve geçici barınmaya yönelik bizzat ürettiği ürün ve hizmetlerin gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine teslim ve sunumu ancak Türk Kızılay Genel Merkez Yönetim Kurulunun bilgisi dahilinde yapılır.

(3) Kamu kurum ve kuruluşları, 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamındaki taşıtlar hariç olmak üzere, uygun görülen taşınır mallarını ilgili mevzuat hükümlerine göre Türk Kızılay'a tahsis edebilir. Ayrıca bu kurum ve kuruluşlarda bulunan makine, teçhizat, gereç ve benzeri taşınır mallardan uygun görülenler, kamu yararı kapsamında ve ilgili mevzuata uygun olarak Türk Kızılay'a bedelsiz devredilebilir.

(4) İhtiyaç sahibi kişilere yapılacak yardımlarda mükerrerliğe yol açmamak ve daha fazla kişiye yardım ulaştırabilmek amacıyla Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesinde bulunan sosyal yardımlara ilişkin veriler yapılacak protokol ile Türk Kızılay'a 6698 sayılı Kanun kapsamında verilir. Bu kapsamda yapılacak veri erişimleri, yalnızca görevin gerektirdiği ölçüde ve yetkilendirilen kişiler tarafından yapılır.

(5) Türk Kızılay, 30/6/1934 tarihli ve 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde düzenlenen cezaevi yapı harcından muaftır.

(6) Türk Kızılay tarafından kamuya ait sağlık hizmet sunucuları ile kamu üniversitelerine ait sağlık hizmet sunucularına temin edilen kan bileşenlerinin bedelleri, bu kurumlarla yapılan sözleşmeler uyarınca kan bileşenlerinin teslimini müteakip, sözleşme gereğince belirtilen ödeme tarihinde Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından Türk Kızılay'a aktarılır ve ilgili sağlık hizmeti sunucusunun alacaklarından mahsup edilir.

(7) Türk Kızılay tarafından kuruluş amacı doğrultusunda kullanılmak üzere, ticari amaç güdülmeksizin ithal edilen bilimsel alet ve cihazlar, tıbbi teşhis, tedavi ve araştırma yapılmasına mahsus alet ve cihazlar, insan kaynaklı tedavi edici maddeler ile kan gruplama testleri ile ilaç özelliği olan ürünlerin kalite kontrolü amacına yönelik maddeler gümrük vergilerinden muaftır. Bu fıkrada belirtilen eşya, serbest dolaşıma girdiği tarihten itibaren 5 yıl geçmedikçe, muafiyetten faydalanamayan kişi, kurum ve kuruluşlara belli bir para karşılığı veya karşılıksız olarak ödünç verilemez, teminat olarak gösterilemez, kiralanamaz, devredilemez, satılamaz veya muafiyet amacı dışında kullanılamaz. Aksine işlem yapılması halinde, eşyanın gümrük vergileri 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre tahsil olunur. Söz konusu eşyanın, serbest dolaşıma girdiği tarihten itibaren 5 yıl içinde, muafiyetten faydalanan kişi, kurum ve kuruluşlara belli bir para karşılığı veya karşılıksız olarak ödünç verilmesi, teminat olarak gösterilmesi, kiralanması, devredilmesi, satılması veya muafiyet amacı dışında kullanılması gümrük idaresinden izin alınmak koşuluyla mümkündür. Bu durumlarda eşyaya ilişkin gümrük vergileri aranmaz.

Tüzük

MADDE 5- (1) Türk Kızılay'ın ilkeleri, kuruluş amacı, görevleri, teşkilat yapısı, üyelik hak ve görevleri, üyeliğe kabul ve üyeliğin sona ermesine dair esasları, organlarının görev ve sorumlulukları, bütçe uygulamaları ve ihtiyaç duyulan diğer hususlar Tüzük ile düzenlenir. Tüzük, Cumhurbaşkanı tarafından onaylanır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 6- (1) Bu Kanunda hüküm bulunmayan hâllerde, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu ile 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Değiştirilen hükümler

MADDE 7- (1) 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun;

a) 1 inci maddesinin birinci fıkrasına "görevlendirilenler," ibaresinden sonra gelmek üzere "olağanüstü dönemler ile afet, savaş ve çatışma zamanlarında Türkiye Kızılay Derneğinin faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere faaliyet bölgesinde bilfiil görev alan personeli," ibaresi eklenmiştir.

b) 2 nci maddesinin birinci fıkrasına (ı) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bent buna göre teselsül ettirilmiştir.

"i) Olağanüstü dönemler ile afet, savaş ve çatışma zamanlarında Türkiye Kızılay Derneğinin faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere faaliyet bölgesinde bilfiil görev alan personeli;"

(2) 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "ve il müftüsü" ibaresi ", il müftüsü ve Türkiye Kızılay Derneği il merkez şube başkanı" şeklinde ve "ve ilçe müftüsü" ibaresi ", ilçe müftüsü ve varsa Türkiye Kızılay Derneği ilçe şube başkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 105 inci maddesinin birinci fıkrasına "4 üncü maddesi" ibaresinden sonra gelmek üzere ", 18/11/2026 tarihli ve 7598 sayılı Türk Kızılay Kanununun 4 üncü maddesinin altıncı fıkrası" ibaresi eklenmiştir.

Yürürlük

MADDE 8- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

27/11/2026